

Raport de activitate al Direcției construcții și drumuri pentru anul 2022

Prezentul raport este o trecere sumară în revistă a principalelor activități realizate de Direcția construcții și drumuri pe parcursul anului 2022. Direcția construcții și drumuri și-a desfășurat activitatea în conformitate cu actele legislative și normative:

- Legea nr. 436 din 28.12.2006, privind Administrația Publică Locală;
- Legea nr. 438 din 28.12.2006, privind dezvoltarea regională a Republicii Moldova;
- Legea nr.435 din 28.12.2006, privind descentralizarea administrativă;
- Legea nr.397 din 16.10.2003, privind finanțele publice locale;
- Legea nr. 163 din 09.07.2010, privind autorizarea executărilor lucrărilor de construcție;
- Legea nr. 721 din 02.02.1996, privind calitatea în construcții;
- Hotărârea Guvernului RM nr. 285 din 23.05.1996, cu privire la aprobarea Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente;
- Deciziilor Consiliului raional Cahul;
- Dispozițiilor președintelui raionului Cahul;
- Regulamentului de funcționare a Direcției construcții și drumuri.

Direcția a activat în strânsă colaborare cu autoritățile administrației publice locale de toate nivelele, managerii instituțiilor publice, agenții economici, direcțiile și secțiile Consiliului raional, având la bază principiile autonomiei, legalității, transparenței și colaborării în rezolvarea problemelor.

În direcție au activat în primele 3 luni ale anului 5 persoane, inclusiv șef, 2 specialiști principali, 2 specialiști superiori. Din luna august sunt angajate doar 3 persoane: șef interimar, 2 specialiști principali.

Pe parcursul anului 2022 colaboratorii Direcției în conformitate cu atribuțiile de bază, stipulate în Regulamentul de activitate al Direcției, planului de activitate aprobat și obiectivelor individuale a fiecărui colaborator, principalele documente de programare ce reflectă obiectivele instituției pentru 2022, și-au orientat acțiunile la îndeplinirea sarcinilor de bază și anume:

- a) Elaborarea politicilor cu privire la dezvoltarea rețelelor edilitare în localitățile raionului;
- b) Valorificarea rațională a investițiilor capitale și curente alocate din diferite surse (Bugetul de stat, Bugetul local, diverse fonduri de investiții, etc);
- c) Controlul asupra executării calitative și în termen a lucrărilor de construcție, renovare și reparație a edificiilor, rețelelor de gazoduct, rețelelor

de alimentare cu apă potabilă, canalizare, drumuri de interes raional, local și construcții ingineresti aferente lor din teritoriul raionului Cahul;

- d) Acordarea asistenței metodologice și practice autorităților publice locale, instituțiilor publice în domeniul de competență.

Activitatea în perioada de referință evaluată a continuat și dezvoltat în mare parte șirul de activități începute în anii precedenți cu lansare de noi activități, care urmează să-și găsească continuitate și în anul 2023, realizarea cărora va contribui la implementarea cu succes a politicii de dezvoltare durabilă.

Pe parcursul anului 2022 colaboratorii direcției au întocmit:

- **237 liste de lucrări și devize de cheltuieli** pentru renovarea, reparația obiectelor de menire socială din teritoriul raionului;
- **27 procese verbale la terminarea lucrărilor;**
- **10 procese verbale de recepție a lucrărilor intermediare;**
- **9 acte de constatare a situației la obiect** și alte documente necesare pentru prezentarea grupului raional și grupelor de lucru pentru achiziții publice a direcțiilor, secțiilor Consiliului raional, întru petrecerea procedurilor de achiziție și selectarea antreprenorilor la executarea lucrărilor necesare.

Concomitent, colaboratorii direcției au participat în calitate de membri a comisiei la recepția la terminarea lucrărilor la 39 instituții publice.

Pentru lucrări de proiectare, construcție, reconstrucție, reparații a obiectelor de menire socială, procurare de utilaj, mobilier în anul **2022 au fost alocate 32 125,86 mii lei din bugetul raional, 19 305,205 mii lei din Fondul Rutier, 1 719,53 mii lei prin intermediul Unității de Implementare a proiectelor în domeniul Mediului, volumul total constituind 53 150,598 mii lei (cu 19 899,08 mii lei mai puțin decât în anul 2021)**. Decalajul față de anul precedent se datorează faptului că în anul 2022 n-au fost alocate surse din bugetul de stat și alte fonduri.

Lucrări de reconstrucție, reparații, procurare de utilaj au avut loc la 166 obiecte (anul 2020 la 147 obiecte), practic la toate obiectele, în limita alocațiilor, lucrările au fost finisate.

Dinamica alocării și valorificării investițiilor capitale și surselor financiare pentru lucrări de reparații a edificiilor sociale, procurări de utilaje, în ultimii 5 ani, este prezentată prin următoarea tabelă:

<i>Anul</i>	<i>Bugetul de stat (mii lei)</i>	<i>Bugetul raional (mii lei)</i>	<i>Total (mii lei)</i>
2018	23 105,00	37 001, 990 , inclusiv FR – 12 352, 170	61 073, 220, inclusiv CNAM – 966 230

2019	36 067,765	37 107,356, inclusiv FR – 13 150,620	153 296, 666, inclusiv: Fondul Eficiență Energetică - 7 318,00 CNAM - 1 502,210 GIZ - 53 493,610 FEN - 5 323, 671 FNDR - 6 036,750 Împrumut BD CE - 7 111,310
2020	3 368,800	60 748,730, inclusiv FR – 22 178,370	84 423,680, inclusiv: FNDR -13 963,250 Împrumut BD CE - 6 342,900
2021	13 258,300	53 541,349 inclusiv FR – 20 448,062	73 049,678, inclusiv: FEN - 4 676.329 Ambasada Japoniei - 1 573,700
2022	0	53 150,598 Inclusiv FR – 19 305,205	53 150,598, inclusiv FR - 19 305,205 UIPM - 1 719,53

Valorificarea investițiilor capitale, pe domenii, în anii 2021 – 2022 se reflectă în tabela:

Do- me- niul	2021			2022			Total 2021 - 2022		
	BS (mii lei)	BR (mii lei)	Total (mii lei)	BS (mii lei)	BR (mii lei)	Total (mii lei)	BS (mii lei)	BR (mii lei)	Total (mii lei)
Total	13 258,3	53541,349 inclusiv FR – 20448,062	73 049,678 inclusiv: - FEN - 4 676,329 -Ambasada Japoniei – 1 573,7	0	53 150,598 Inclusiv FR – 19 305,205 UIMP- 1 719,53	53 150,598 Inclusiv FR – 19 305,205 UIMP- 1 719,53	13 258,3	120633,02 5 inclusiv FR – 42 626,432	126 200,276 inclusiv: - UIMP (FEN)- 6 395,859 -Amba- sada Japoniei – 1 573,7
Învățămînt preșcolar	1 330,0	1 565,0	2 895,0	0	927,00	927,00	1 330,0	3 822,00	6 553,80
Învățămînt preuniversitar	3 416,3	11154,654	16 144,654 inclusiv Ambasada Japoniei – 1 573,7	0	13 890,153	13 890,153	3 416,3	24057,334	30 034,817 inclusiv Ambasada Japoniei – 1 573,7
Ocro-tirea sănătă-ții	0	4 467,805	4 467,805	0	4 680,814	4 680,814	0	89999,125	9 148,619
Cultu-ră	300,0	1 225,0	1 525,0	0	2 142,245	2 142,245	300,0	2 342,69	3 667,245
Tine-ret, sport	600,0	435,61	1 035,61	0	3 846,402	3 846,402	600,0	7 705,81	4 883,012
Gazifi-carea	300,0	632,799	932,799	0	300,00	300,00	300,0	1 628,399	1 232,799
Apă, canali-zare	2 050,0	1 660,0	3 710,0	0	1 479,00	1 479,00	2 050,0	2 380,0	5 189,00
Repa-rația și între-ținerea drumu	3 500,0	24840,062 inclusiv FR – 20 448,062	28340,062	0	24 763,656 inclusiv FR – 19 305,205	24 763,656 inclusiv FR – 19 305,205	3 500,0	49603,718 inclusiv FR – 39753,267	53103,718 inclusiv FR – 39753,267

rilor									
Ame- naja- rea teri- toriilor	962,0	5 254,120	10 893,241 inclusiv: -FEN - 4 676,329	0	4 874,00	4 874,00	962,0	8 865,72	15767,241 inclusiv: - UIMP (FEN)- 6 395,859
Asis- tență socială	300,00	0	300,00	0	89,806	89,806	300, 0	89,86	389,806
Clădiri admi- nistra- tive	500,0	2 305,507	2 805,507	0	39,36	39,36	500,00	2344,867	2 844,867

Ca priorități la lucrările de reparații și întreținere a edificiilor obiectelor sociale pe parcursul ultimilor ani sunt:

- **Reparația acoperișurilor** ca măsură de stopare a procesului de deteriorare, distrugere a edificiilor din sfera socială. Colaboratorii direcției examinează, anual, starea de lucruri la acest compartiment. La solicitarea primăriilor, managerilor instituțiilor din sfera socială, se întocmesc listele de lucrări și devizele de cheltuieli pentru evaluarea costului estimativ al lucrărilor de renovare, reparație a acoperișurilor, se acordă ajutor metodologic în elaborarea proiectelor tehnice și investiționale.

În anul 2022 au fost executate lucrări de proiectare, reparații capitale și renovare a acoperișurilor la **8 obiecte, cu un volum de investiții din bugetul raional în sumă de 3 497,66 mii lei**, sumă cu 50 la sută mai mică față de nivelul anului precedent.

- **Renovarea blocurilor sanitare și alimentare în interiorul clădirilor instituțiilor sociale** ca măsură de importanță vitală pentru igiena și sănătatea cetățenilor. Colaboratorii direcției au examinat situația la zi și au întocmit listele de lucrări și devizele de cheltuieli pentru evaluarea costului estimativ al lucrărilor de renovare, reparație a blocurilor sanitare pentru toate tipurile de clădiri din domeniul public.

Pe parcursul anului 2022 **au fost renovate**, cu finanțare din bugetul raional, **blocurile sanitare și alimentare în 7 instituții, la suma de 1 405,00 mii lei.**

- **Conservarea energiei termice**, ca obiectiv strategic în programul de dezvoltare socio-economică fiind sporirea eficienței energetice a clădirilor și spațiilor publice. În acest domeniu se întreprind unele măsuri (schimbarea ușilor și ferestrelor uzate prin eficiente din termopan, termoizolarea clădirilor, renovarea cazangeriilor și a rețelelor termice, atât din resursele bugetului raional, bugetului de stat, cât și cu finanțare prin diverse proiecte.

Starea deplorabilă a ușilor și ferestrelor în unele edificii de menire socială din raion și necesitatea renovării cazangeriilor, executării lucrărilor de reparație a sistemelor de încălzire a fost obiect de studiu și monitorizare a colaboratorilor Direcției construcții și drumuri și adusă la cunoștința factorilor de decizie. Drept urmare în anul 2022 au fost alocate:

- pentru executarea lucrărilor de schimbare a ferestrelor, ușilor și termoizolarea pereților la 9 instituții publice au fost alocate **surse financiare în sumă de 2 416,842 mii lei;**

- la renovarea, reutilizarea, reparația **cazangeriilor și rețelelor termice în 6 instituții au fost valorificate 1 522,899 mii lei, au fost elaborate proiecte tehnice pentru gazificarea a 3 instituții.**

La compartimentul conservării energiei termice un aport deosebit se poate aduce prin participarea activă în apelurile lansate de Agenția de Eficiență Energetică.

Colaboratorii direcției au oferit managerilor instituțiilor publice consultanță, suport informațional și metodologic necesar, ajutor în elaborarea documentației pentru prezentarea proiectelor către Agenția de Eficiență Energetică, alte fonduri de investiții.

Cu regret, după reorganizarea FEE cu trecerea împuternicirilor la Agenția de Eficiență Energetică, ultima și-a axat activitatea numai la finisarea proiectelor lansate anterior. Concomitent, se atestă pasivitate din partea managerilor instituțiilor în elaborarea și înaintarea proiectelor investiționale.

În context cu cele expuse, se cere de menționat că măsurile îndreptate la sporirea eficienței energetice poartă un caracter mai spontan, neplanificat din motiv că:

- în cadrul Consiliului raional nu este angajat manager energetic calificat;
- nu pentru toate clădirile publice este petrecut auditul termo-energetic;
- ca rezultat nu sunt elaborate planuri locale și planul raional de dezvoltare durabilă în domeniul eficienței energetice;
- nu se promovează sistematic utilizarea energiei regenerabile și eficientizarea consumului de energie.

- **Lucrări de amenajare a teritoriilor și iluminare a străzilor**, ulterior influențând direct la securitatea în trafic pe timpul nopții, comiterea mai puținel furturi, cât și a altor infracțiuni. La **lucrări de iluminare stradală** au fost valorificate **711 mii lei, în 4 localități** (anul 2021 - 1 225 mii lei, în 7 localități) la **amenajarea teritoriilor - 4 874,00 mii lei, în 14 localități** (anul 2021 - 954,291 mii lei, în 23 localități).

În scopul întreținerii teritoriului s-a acordat contribuție, în sumă de 748,47 mii lei, pentru procurarea autospecialei și a unui tractor destinate transportă deșeurilor menajere.

- **Construcția, renovarea obiectelor sportive**, ca obiect de atractivitate localităților pentru tînăra generație. În acest scop au fost valorificate surse financiare în sumă de 3 846,402 mii lei, (anul 2021 – 1 035,61 mii lei), îndreptate la renovarea, reparația stadioanelor, sălilor de sport în 13 localități, s-au continuat lucrările de amenajare a teritoriului la stadionul raional „Atlant”, s. Criha Veche.

- **Renovarea, reparația obiectelor din domeniul culturii**, ca un important pilon al comunităților locale. Pe parcursul anului 2022 în 11 instituții culturale din raion s-au efectuat lucrări de renovări, reparații la suma de 2 142,245 mii lei (anul 2021 5 instituții la suma de 1 225 mii lei).

- **Reparația drumurilor publice locale.**

În scopul renovării, reparațiilor curente, întreținerii de rutină și administrării drumurilor publice locale de interes raional, construcțiilor ingineresti aferente lor, pe parcursul anului 2022 **au fost valorificate din Fondul Rutier – 19 305,2005 mii lei**, surse ce au dat posibilitate de a repara capital 4 715,1 m. drum cu acoperământ beton – asfaltic, 7 074,9 m. drumuri împetruite, a reconstrui 541,2 m. drum împetruit cu așternerea beton-asfaltic. În total au fost renovate, reconstruite 19 porțiuni de drum de care beneficiază cetățenii a 25 localități ale raionului.

Desigur, necesitatea renovării drumurilor publice locale este cu mult mai mare, reieșind din lungimea de 143,84 km., însă este necesar, pentru durabilitatea lor, de petrecut studii de fezabilitate cu elaborarea ulterioară a proiectelor tehnice, lucru pentru care se cere timp și este destul de costisitor.

Ca problemă prioritară rămîne identificarea finanțatorului la implementarea proiectului tehnic „Măsuri împotriva alunecărilor de teren pe traseul auto L668, din satul Andrușul de Jos”, costul lucrărilor propriu-zise estimîndu-se la 13 635,86 mii lei.

În anul 2022 au fost alocate, din bugetul raional, primăriilor din teritoriu 5 854,451 mii lei pentru infrastructura drumurilor și străzilor locale, gestionate de primării. Din aceste surse s-au reparat 18 străzi și 2 poduri în 18 primării.

Dumitru CREȚU,
Șef interimar,
Direcția construcții și drumuri